

Nr 287.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående pensioner åt kördrängen A. Jönsson och trädgårdsarbetaren G. V. Hartman; given Stockholms slott den 23 april 1917.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen medgiva,

att kördrängen Anders Jönsson samt trädgårdsarbetaren Gustaf Vilhelm Hartman, båda vid Alnarps lantbruks- och mejeriinstitut, må, vardera från och med månaden näst efter den, varunder hans avgång ur tjänsten kommer att äga rum, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 400 kronor, att utgå från allmänna indragningsstaten.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

K. Dahlberg.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23
april 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden: VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÅRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Departementschefen statsrådet Dahlberg anförde:

I två särskilda skrivelser den 9 september 1916 har styrelsen för lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp gjort framställning om beredande av pensioner åt kördrängen Anders Jönsson och trädgårdsarbetaren Gustaf Vilhelm Hartman vid Alnarp.

Vad beträffar först Jönsson har nämnda styrelse anført följande.

Under 35 år hade arbetaren Jönsson tjänstgjort som kördräng vid Alnarps park och trädgård. Då han nu uppnått 66 år och sedan flera år på grund av sjukdom icke förmådde att såsom förut sköta sin tjänst utan endast kunde utföra vissa lättare sysslor, ville styrelsen hos Kungl. Maj:t göra framställning om att en årlig pension måtte beviljas honom. Jönsson vore enligt bifogat frejdbetyg född år 1850 och hade sedan år 1881 oavbrutet varit anställd såsom körkarl vid Alnarps trädgård, städse med nit och samvetsgrannhet utfört detta sitt åliggande samt i allo fört

en hedrande vandel. Som han på denna plats icke kunnat samla några medel för sitt uppehälle under ålderdomen, hade styrelsen ansett det vara dess plikt att framhålla det behjärtansvärda däri, att honom beskärdes en någorlunda bekymmerfri ålderdom. Jönssons inkomst hade utgått i form av daglön, vilken de senare åren utgjort 2 kronor 50 öre per dag eller omkring 700 kronor om året. När Jönsson efter en lång, sammanhängande och väl vitsordad tjänst nu på grund av ålder och sjukdom — därom intyg företeddes — måste lämna tjänsten, ansåge styrelsen därför det vara rättvist, att en pension av 400 kronor eller samma summa, som av 1915 års riksdag beviljats numera avlidne parkarbetaren Nils Andersson, måtte honom tillerkännas från och med år 1917.

Vad vidare angår Hartman har institutsstyrelsen anfört, att Hartman under 27 år tjänstgjort såsom arbetare i Alnarps park och trädgård men under de senare åren på grund av sjukdom och ålder icke längre förmått utföra sitt arbete utan endast kunnat sysselsättas med vissa lättare sysslor. Med anledning härav ville styrelsen till Kungl. Maj:t göra framställning om att en årlig pension måtte beviljas honom. Hartman vore enligt bifogat frejdbetyg född 1848 och hade sedan år 1889 oavbrutet varit anställd i Alnarps park och trädgård, städse med nit och samvetsgrannhet utfört de honom åliggande sysslorna samt i allo fört en hedrande vandel. Han hade icke på denna plats utav den därmed förenade daglönen kunnat samla några medel för trygghet av sin ålderdom, och det syntes därför behjärtansvärt, att honom måtte beredas en någorlunda bekymmerfri ålderdom. I likhet med Jönsson och övriga vid Alnarps trädgård anställda arbetare hade Hartman under senare år åtnjutit en daglön av 2 kronor 50 öre, vilket motsvarade omkring 700 kronor per år. Då nu Hartman efter en väl vitsordad och sammanhängande tjänstgöring vid statens verk på grund av ålder och genom läkarbetyg styrkt sjukdom måste lämna denna sin tjänst, ansåge styrelsen det vara rättvist, att han, i likhet med vad fallet varit med bemälde parkarbetaren Nils Andersson, finge under återstoden av sin livstid komma i åtnjutande av pension å 400 kronor att utgå från och med 1917 års början.

Lantbruksstyrelsen, som avgivit utlåtande i ärendet den 24 oktober 1916, har icke haft något att erinra mot framställningarna i fråga.

Statskontoret har i utlåtande den 8 november 1916 uttalat, att goda skäl syntes föreligga för beredande av pensioner åt ifrågavarande arbetare. Beträffande det föreslagna pensionsbeloppet av 400 kronor, motsvarande vad 1915 års riksdag beviljat i pension åt förbemälde parkarbetaren Andersson, ville statskontoret erinra därom, att Kungl. Maj:t i

berörda fall föreslagit 350 kronor, men att riksdagen med hänsyn till Anderssons förmansställning höjt beloppet till 400 kronor. I nu förevarande fall syntes visserligen icke någon sådan omständighet kunna åberopas för beviljande av samma pensionsbelopp; men då det föreslagna beloppet numera ingalunda kunde betecknas såsom oskäligt högt, utan snarare måste anses icke utgöra mer än existensminimum, funne sig statskontoret böra förorda förslaget i denna del. Mot förevarande framställningar i övrigt hade statskontoret icke annat att erinra, än att pensionerna syntes böra anvisas att utgå från och med månaden näst efter den, varunder avgång ur tjänsten komme att äga rum.

*Departements-
chefen.*

För egen del finner jag i likhet med samtliga myndigheter, som yttrat sig i frågan, att i förevarande fall bör i anseende till numera fördyrade förhållanden beredas de pensionsbelopp, som föreslagits, eller 400 kronor till envar av de ifrågavarande personerna. Av innevarande års riksdag hava pensioner å detta belopp redan beviljats åt med Jönsson och Hartman jämförliga arbetare.

Jag hemställer alltså, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att kördrängen Anders Jönsson samt trädgårdsarbetaren Gustaf Vilhelm Hartman, båda vid Alnarps lantbruks- och mejeriinstitut, må, vardera från och med månaden näst efter den, varunder hans avgång ur tjänsten kommer att äga rum, under sin återstående livstid uppbära en årlig pension av 400 kronor, att utgå från allmänna indragningsstaten.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga . . . till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hugo Nordlander.